

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC373
Zaaknummer Klachtencommissie 2012T835

datum uitspraak 23/06/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie der Redemptoristen,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 26 juni 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 11 juni 2013 met zaaknummer 2012T835, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 20 juni 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 7 oktober 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie partijen meegedeeld dat de aanvraag voorlopig in categorie 5 wordt ingedeeld en heeft de Compensatiename op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Geraads heeft hierop namens verzoekster geantwoord bij brief van 3 februari 2014. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen mr. Baetens namens verweerder heeft gedaan bij brief van 6 maart 2014.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster heeft in haar vroege jeugd tijdelijk in een pleeggezin gewoond. Daarna is zij op haar zesde jaar weer thuis gaan wonen. Zij bezocht vanaf dat moment de [school] te [plaats]. Vanaf de eerste klas kwam verzoekster veel in de kerk alwaar wijlen [naam] (hierna: [naam]) de kinderen voorbereidde op de Heilige Communie. Zo kwam verzoekster met [naam] in contact. Toen zij zeven of acht jaar was, werd zij ook lid van het kerkkoor, dat ook door [naam] werd begeleid.

In eerste instantie vertrouwde verzoekster [naam]: hij toonde haar genegenheid en vervulde een soort vaderrol voor haar. Op enig moment begon hij echter handtastelijk te worden. Het begon met aanrakingen en tikjes tegen haar billen, maar het werd gaandeweg ernstiger. Tijdens de koorrepetities kwam hij achter haar staan en reed hij met zijn stijve geslachtsdeel tegen de billen van verzoekster aan. Ook nam hij haar op schoot en daarbij hield hij haar stevig vast: hij wreef dan over haar benen, ging met zijn handen onder haar rokje en betastte haar vagina in haar onderbroek.

Samenvattend is vast komen te staan dat [naam] verzoekster gedurende vier jaren ongeveer drie maal per maand aldus seksueel heeft misbruikt. Verzoekster kwam uit een pleeggezin en had juist behoefte aan liefde en genegenheid. [naam] heeft van die situatie misbruik gemaakt, aldus de Klachtencommissie onder 5.4 in haar advies. Verzoekster was bij aanvang van het seksueel misbruik zes jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 11 juni 2013 (zaaknummer 2012T835) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 20 juni 2013, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, heeft de Compensatiecommissie in eerste instantie de aanvraag van verzoekster voorlopig in categorie 5 ingedeeld. De compensatiecommissie is evenwel na nadere bestudering van de aanvraag alsnog tot het oordeel gekomen dat sprake is geweest van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling.

De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van zes jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang, te weten ongeveer vier jaar, voortgeduurd.

- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen en het aanrijden met een erectie tegen de billen van verzoekster.
- Het misbruik heeft regelmatig, zo'n drie keer per maand, plaatsgevonden.
- Het misbruik ging gepaard met dreigementen. Verzoekster moest zwijgen over het misbruik en zou 'naar de hel gaan' als zij hier wel over zou spreken.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 7 oktober 2013 heeft mr. Geraads bij brief van 3 februari 2014 namens verzoekster de vermogensschade van verzoekster nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoekster is door het onderhavige seksueel misbruik beschadigd geraakt in haar ontwikkeling. Het misbruik door [naam] heeft er mede toe geleid dat zij niet haar grenzen kon aangeven, waardoor het latere seksueel misbruik door haar (stief)vader heeft kunnen plaatsvinden. Deze seksueel misbruikervaringen hebben geleid tot ernstige psychische en psychiatrische klachten. Zij is in [jaartal] en ook later in haar leven psychiatrisch/psychisch behandeld.

Het seksueel misbruik en de gevolgen daarvan hebben ertoe geleid dat verzoekster ten tijde van haar psychiatrische behandeling van een bijstanduitkering heeft moeten rond komen en dat zij later in haar leven is uitgevallen voor haar werk. Zij is toen (in [jaartal]) op psychische gronden volledig (80-100%) arbeidsongeschikt verklaard. Nadien heeft zij niet meer kunnen werken. Het totale verlies aan inkomsten wordt door verzoekster begroot op minimaal €132.190,32, waarbij wordt opgemerkt dat pensioenschade nog niet is meegenomen. Voorts maakt zij aanspraak op een bedrag aan smartengeld, alsmede op een vergoeding voor gemaakte reiskosten. De totale schade wordt door verzoekster begroot op €143.980,--.

Concluderend stelt verzoekster dat haar aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5 en zij wenst voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking te komen.

standpunt verweerder

4.3 Mr. Baetens heeft namens verweerder bij brief van 6 maart 2014 gereageerd en -kort samengevat- het volgende gesteld.

Verweerder wenst allereerst op te merken dat niet in discussie is dat verzoekster aanspraak kan maken op een vergoeding volgens de Compensatieregeling. Bij verzoeksters aanspraak op een vergoeding van vermogensschade plaatst verweerder de navolgende kanttekeningen. Allereerst dient vermogensschade netto en niet bruto te worden berekend. Voorts merkt verweerder op dat er volstrekt onvoldoende bewijs is voor verzoeksters stelling dat zij vanaf [jaartal] onafgebroken arbeidsongeschikt is geweest; dit lijkt bovendien te worden weersproken in de door verzoekster overgelegde stukken. Wat betreft de gestelde pensioenschade merkt verweerder op dat geen sprake was van pensioenopbouw in de periode vóór de uitval voor het werk, waardoor een pensioenopbouw ook niet verloren kan zijn gaan.

Ten slotte merkt verweerder op dat er uit de overgelegde medische stukken niet kan worden afgeleid dat er een causaal verband bestaat tussen de uitval (arbeidsongeschiktheid) van verzoekster en het onderhavige seksueel misbruik. Wel worden er in de overgelegde medische stukken andere directe oorzaken genoemd die aan de arbeidsuitval ten grondslag liggen, aldus verweerder.

Mr. Baetens concludeert dat sprake is van seksueel misbruik dat ingedeeld zou dienen te worden in categorie 3 en dat van (substantiële) vermogensschade die is toe te rekenen aan het seksueel misbruik niet is gebleken, waardoor de conclusie moet zijn dat de aanvraag van verzoekster niet in categorie 5, maar in categorie 3 dient te worden ingedeeld.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Wel dient ook in gevallen van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ vermogensschade in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Aan de hand van de namens verzoekster overgelegde bewijsstukken is af te leiden dat verzoekster tot op heden een bewogen en niet gemakkelijk leven heeft gehad: Zij is veelvuldig gedurende meerdere periodes onder psychologische/psychiatrische behandeling geweest en zij is gedurende meerdere perioden van haar leven (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt geweest.

4.6 Uit de overgelegde stukken, waaronder medische brieven van behandelend psychiaters als ook het klaagschrift, blijkt dat naast het misbruik door [naam] ook sprake is geweest van andere negatieve factoren in het leven van verzoekster, waaronder seksueel misbruik dat door een naast familielid jegens verzoekster is gepleegd. Hoewel in de overgelegde medische verklaringen (de brief d.d. [datum] van [naam] (psychiater) en brief d.d. [datum] van [naam] (psychiater)) met name gesproken wordt over dit incest-verleden, dient er redelijkerwijze van uit te worden gegaan, aldus de Compensatiecommissie, dat ook het onderhavige seksueel misbruik dat door [naam] is gepleegd heeft bijgedragen aan de psychische problematiek waarmee verzoekster in haar verdere leven kampt en heeft gekampt. Daarbij wordt opgemerkt dat het de Compensatiecommissie bovendien aannemelijk voorkomt dat het eerdere misbruik dat door [naam] is gepleegd -mede omdat dat gepaard ging met moeten zwijgen en met dreigementen over ‘naar de hel gaan’ als ze er over zou spreken- ertoe heeft bijgedragen dat het latere incestueuze misbruik jegens verzoekster kon plaatsvinden; haar was voorgespiegeld dat dit ‘normaal’ was en ‘erbij hoorde’.

4.7 De in deze procedure aan de orde zijnde vraag of de psychische gevolgen van het seksueel misbruik dat door [naam] is gepleegd in een causaal verband staan met de later ingetreden arbeidsongeschiktheid, is voor de Compensatiecommissie lastig te beantwoorden; niet alleen omdat sprake is geweest van seksueel misbruik dat door twee personen is gepleegd, maar ook omdat de oorzaak van de arbeidsongeschiktheid niet voldoende helder blijkt. In de (gedeeltelijk) overgelegde rapportage d.d. [datum] van [naam] (verzekeringsarts) wordt de vroegere arbeidsongeschiktheid van verzoekster zowel toegeschreven aan een groot aantal fysieke klachten van verzoekster als ook aan een traumatische ervaring. De uitval per [datum] wordt in die rapportage daarentegen geweten aan somatische klachten aan verzoeksters linkerbeen en de daarop volgende drie operaties.

Daarbij komt dat uit de overgelegde stukken de omvang en duur van de arbeidsongeschiktheid en daarmee van de geleden vermogensschade niet duidelijk is vast te stellen. Zo is niet duidelijk geworden over welke periodes verzoekster al dan niet gedeeltelijk arbeidsongeschikt is geweest of heeft gewerkt.

4.8 Ondanks deze kanttekeningen, is de Compensatiecommissie van oordeel dat voldoende aannemelijk is dat het seksueel misbruik dat verzoekster door [naam] is aangedaan, althans gedeeltelijk, heeft bijgedragen aan haar psychische klachten en aan haar (tijdelijke/ gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid waardoor vermogensschade is ontstaan. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel, omdat het hier gaat om uitzonderlijk seksueel misbruik, waarbij verzoekster vier jaren lang vanaf de jonge leeftijd van zes jaar seksueel is misbruikt en waarbij haar vrees/angst werd ingeprent als zij er met iemand over zou praten, in samenhang bezien met de overgelegde stukken waaruit blijkt dat sprake is van arbeidsongeschiktheid en dat sprake is van langdurige intensieve psychiatrische zorg in verband met seksueel misbruik-trauma's. Nu de vermogensschade op basis van de overgelegde bewijsstukken niet concreet is te bepalen, zal de Compensatiecommissie de gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking komende vermogensschade schattenderwijs vaststellen.

4.9 Uiteraard heeft verzoekster voor het seksueel misbruik dat haar door [naam] is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden, daarnaast recht op een immateriële schadevergoeding voor het leed, waarmee zij in de loop van haar leven dientengevolge geconfronteerd is geweest.

4.10 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €40.000,-- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.11 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €1.524,60 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak :

- een bedrag van €40.000,- te betalen aan verzoekster, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster een bedrag van €1.524,60 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 26/04/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter